

د. اوفى من السوان
د. اوفى

מסורות

מחקרים במסורות הלשון ובלשונות היהודים

האוניברסיטה העברית בירושלים המכון למדעי היהדות
המרכז ללשונות היהודים מפעל מסורות הלשון של עדות ישראל

מזכירת המערכת: עפרה תירוש-בקר
כתובת המערכת: החוג ללשון העברית,
האוניברסיטה העברית, הר הצופים, ירושלים 91905

התקין את הספר לדפוס: אברהם בן-אמתי

מסורות

מחקרים במסורות הלשון ובלשונות היהודים

כרך ג-ד

בעריכת

משה בר־אשר

הקובץ יוצא לאור בשיתוף המרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח
של משרד החינוך והתרבות
ובסיוע מענק ממשפחת גולדי רוטמן (טורונטו, קנדה)

ההפצה:

הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס
האוניברסיטה העברית, ירושלים

ההפקה:

אקדמון — בית ההוצאה של הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה העברית

©

כל הזכויות שמורות
למכון למדעי היהדות
ולמחברי המאמרים

ISSN 0334-1674

נדפס ונסדר בישראל
דפוס 'גרף-חן' בע"מ, ירושלים

עם הקובץ

אנו שמחים להגיש בזה לקוראים כרך כפול של מסורות (ג-ד). הקובץ כולל ארבעה מאמרים העוסקים במסורות הלשון שבכתב ושבעל-פה, וחמשה מאמרים המוקדשים ללשונות היהודים. בולט כאן העיסוק הגובר בערבית של יהודי צפון-אפריקה (עם שימת דגש על המרכיב העברי בלהגיה), הזוכה לטיפולם של חוקרים ותיקים וצעירים. יש לציין בסיפוק את העיסוק המחודש והשיטתי בחקר מסורות הקריאה באשכנז, שלא זכו עד כה לתשומת הלב הדרושה ולמחקרים מקיפים.

כאן המקום להודות לכל המסייעים בפרסום הקובץ: המכון למדעי היהדות של האוניברסיטה העברית בראשותה של פרופ' שרה יפת, שאינה חוסכת כל מאמץ לסיוע בפרסום קובצי המחקר של המכון ועל ידה מזכירתו הנאמנה של המכון הגב' אילנה מאוטנר. תודה נאמנה למר מנחם רוטמן ולבני משפחתה של הגב' גולדי רוטמן (מטורונטו, קנדה) על תרומתם שסייעה להוצאת הקובץ. כן נתונה תודתנו למר נסים יושע מנהל המרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח של משרד החינוך והתרבות, לסגל עובדיו המסור ולגב' יהודית אברהם מן הפקולטה למדעי הרוח המטפלת בשקידה במימוש הסיוע של המרכז הנזכר. ברכות מיוחדות לגב' עפרה תירוש-בקר מזכירת המערכת, למר אברהם בן-אמתי שהתקין את הקובץ לדפוס, למר יצחק הקלמן שהגיה את המאמרים ולד"ר שמואל פסברג שטיפל בתקצירים באנגלית. ואחרונים יבואו על הברכה מר יצחק שונרי מאקדמון ועובדי דפוס גרף-חן בירושלים.

תוכן העניינים

ה		עם הקובץ
	מסורות הלשון	
3	מסורות ההגייה של העברית	אילן אלדר
37	מערכת הפועל בלשון חכמים לפי כתבי־יד תימני עתיק	חנוך גמליאל
73	תצורת פועלי פ"א בתרגום אונקלוס על פי הגניזה	עמוס דודי
87	חקר מסורות אשכנז — בדרך לשיטה	מרדכי מישור
	לשונות היהודים	
131	"מלים קשות" בתרגום רס"ג לתורה וגלגוליהן בנוסחאות התרגומים במזרח	יצחק אבישור
147	בחינות בחקר המרכיב העברי בערבית היהודית החדשה במזרח ובמערב	משה בר־אשר
171	לזיהוי של המרכיב העברי במוגרבית היהודית	אהרן ממן
203	יסודות עבריים בערבית של יהודי מרוקו: לשוננו של שיר מוסלמי בלבוש יהודי	יוסף שיטריט
285	סוגיות לשוניות מן הערבית היהודית של קונסטנטיין	עפרה תירוש־בקר
313		הנחיות למסירת כתבי־יד למערכת
VII		תקצירים באנגלית